

ZBS organiziral 5. posvet Beton in trajnostna gradnja – BETON V KROŽNEM GOSPODARSTVU

Avtorja: Lojzka Reščič, ZBS Združenje za beton Slovenije, Sašo Seljak, Salonit Anhovo

Konec novembra smo izvedli jubilejni 5. posvet na temo BETONA V KROŽNEM GOSPODARSTVU. S tem smo zaokrožili zgodbo naših posvetov na temo Beton in trajnostna gradnja. Visoka udeležba dogodka in plodna debata na okrogli mizi na sicer virtualno izpeljanem dogodku sta pokazali, da je v Sloveniji vse več praks krožnega gospodarstva, vse večja pa je tudi želja, pripravljenost in potreba po vpeljavi le-tega v gradbeništvo.

Tema krožnega gospodarstva je dandanes stalnica v medijih, parlamentih, stroki, pa tudi del vsakdanjih pogovorov. Predvsem v zadnjih letih smo prišli do skupnega spoznanja, da bo potrebno bistveno zmanjšati naš vpliv na planet in krožno gospodarstvo je en najpomembnejših in učinkovitih mehanizmov za doseganje tega. Gradbeništvo, kot porabnik polovice vseh eksploatiranih materialov je znotraj gospodarstva ključna panoga za vzpostavitev krožnega gospodarstva. Med gradbenimi materiali ima nesporen primat beton, tako po količini porabe (tri kratnik porabe vseh ostalih materialov skupaj), doseženih lastnostih kot tudi z okoljskega vidika – betona ima namreč najnižji ogljični odtis na enoto proizvoda in najnižjo vgrajeno energijo. Zaradi enormnih materialnih tokov v gradbeništvu in širši industriji proizvodnje betona je to ključno področje, kjer je cilje krožnega gospodarstva potrebno implementirati in izkoristiti v največji možni meri.

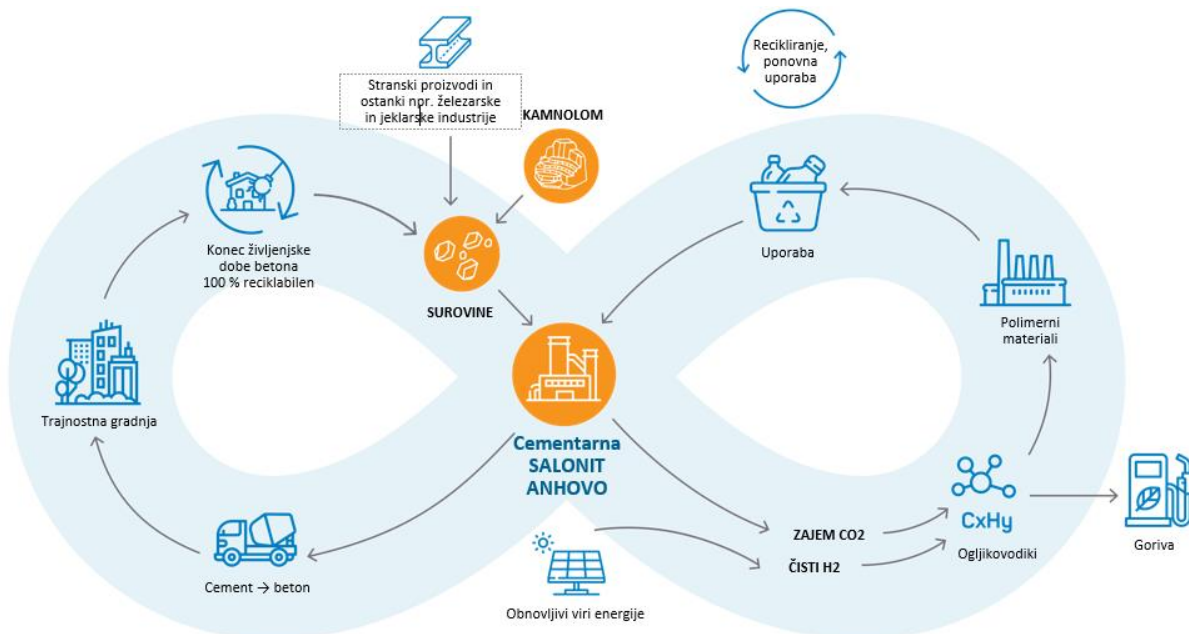
Prvi dve strokovni predavanji sta prikazali prakse in politike v državah EU. Predavanje evropskega združenja cementne industrije je postreglo s podatki, ki kažejo na izredno visok pomen industrije za evropsko gospodarstvo in njen prehod v zeleno prihodnost. Predstavljeno je bilo kako se industrija vključuje v krožno gospodarstvo in trajnostni razvoj ter za zaključek plan razogljičenja industrije v EU do leta 2050. Predavanje evropskega združenja za beton, pa je postreglo s primeri dobrih praks glede recikliranja betona na Danskem.

Pot v ogljično nevtralnost do 2050, Vir Cembureau

Predavanje s strani cementarne Salonit Anhovo je bilo osredotočeno na predstavitev vključevanja naše edine cementarne v krožno gospodarstvo naše države. Že sedaj znatne količine alternativnih surovin in materialov, ki se v Salonitu Anhovo uporabljajo za nadomeščanje mineralne surovine iz kamnoloma ter nadomeščanje klinkerja v cementu (približno 14 % cementa Salonita Anhovo je že sedaj v povprečju iz recikliranih ali ponovno uporabljenih materialov) bodo v prihodnosti še višje. Na ta način se bo ohranjalo naravne vire in nadalje zniževalo ogljični odtis cementov ter bistveno prispevalo k zaključevanju masnih

tokov znotraj industrije gradbeništva ter vzpostavitvi učinkovitega krožnega gospodarstva. Za zaključek je bil predstavljen še prehod v ogljično nevtralnost cementarne, ki bo bistveno prispeval k razogljičenju gradbeništva v Sloveniji.

Krožno gospodarstvo do 2035, vir: Salonit Anhovo

Sledilo je predavanje strokovnjakinj z Zavoda za gradbeništvo – od strategij do praks krožnega gospodarstva v Sloveniji. Vse več in več strokovnjakov se namreč aktivno posveča tej temi, vse več je že dobrih praks, čaka pa nas vse še veliko dela. S strani inštituta Structum je bil prikazan primer dobre prakse recikliranja betona. Sklop predavanj je zaokrožila predstavitev projektiranja betona za dolgo življenjsko dobo (300 let) odlagališča za nizko in sredneradioaktivne odpadke Vrbina.

Na okrogli mizi se je razvila zanimiva diskusija katere ključni poudarki so bili, da je za vzpostavitev krožnega gospodarstva in trajnostnega razvoja ključno sodelovanje vseh deležnikov graditve, od proizvajalcev materialov do projektantov in izvajalcev in v prvi vrsti odločevalcev in investorjev. Ti morajo v svoja javna naročila gradenj vključevati zahteve po gradnji s čim nižjim ogljičnim odtisom in čim manj odpadkov, s tem pa se bo aktivno spodbujalo krožno gospodarstvo. Pri samem načrtovanju bo potrebno pričeti izvajati analize življenjskega cikla stavb, ki realno pokažejo učinkovitost izbranih konstrukcijskih rešitev in uporabljenih materialov. Tu pa se nemalokrat izkaže, da zelena gradnja ne pomeni gradnje z lesom, ampak betonom. Morda, pa bo to iztočnica za naslednji posvet čez dve leti.